

Združeni narodi naj pretrgajo vse vezi z Južno-afriško unijo!

Afriške države so pod vodstvom Gane predložile glavni skupščini resolucijo s tako zahtevo.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Južno-afriška unija v Aziji in Afriki nima veliko prijateljev. Države z večino nebelega prebivalstva ji hudo zamerijo, ker ne mara dati 10 milijonov črncev, ki dejansko predstavljajo tri četrtine celotnega prebivalstva dežele, političnih pravic. Unija je pretekli mesec na konferenci Skupnosti narodov izjavila, da bo stopila iz Skupnosti, ker ta obsoja njeno politiko do črnega prebivalstva, se torej dejansko vmešava v njene notranje razmere.

Vprašanje političnih pravic črnega prebivalstva Južno-afriške unije je prišlo v debato tudi v glavni skupščini ZN. Združene države so se tedaj izjavile proti vsakim ostrim kaznivim ukrepom od strani Združenih narodov. Indija, Malaja in Ceylon so predložili resolucijo, ki priporoča posameznim članicam, naj podvzamejo ukrepe, kot se jim zde primerni. Skupina afriških držav pod vodstvom Gane je predložila sedaj resolucijo, ki zahteva prekinitve vseh gospodarskih, kulturnih in drugih vezi z Južno-afriško unijo, dokler ne opusti politike zapostavljanja črnih domačinov.

Le malo verjetno je, da bi bila resolucija s takimi predlogi sprejeta z dvotretinsko večino, čeprav jo podpira 25 afriških držav.

Nemiri v Južni Koreji

SEOUL, Kor. — Syngman Rhee preživlja stare dni na Havajih, odkar je moral zaradi upora zapustiti Južno Korejo. Nove volitve in nova vlada deželje nista dala miru in reda, kot je bilo pričakovati. Tekom zadnjih tednov je prišlo do nemirov, demonstracij in izgrediv tako v prestolnici kot v drugih večjih mestih dežele.

Na Veliko noč je policija nastopila posebno ostro proti demonstrantom v mestu Taegu, tretjem največjem mestu dežele. Glavno borbo proti vladi vodijo socialisti, levičarske skupine študentov in del delavskih unij. Trdijo, da skuša vlada z novimi odredbami onemogočiti opoziciji politično delo.

Najmanj bilijon dolarjev

NEW YORK, N. Y. — Gospodarski strokovnjaki cenijo, da bo potreba najmanj bilijon dolarjev za obnovo gospodarstva na Kubi, kadar bo Castrova vlada končana.

Sodijo, da se to nemara letos še ne bo zgodilo, kljub vsem napovedim Castrovih nasprotnikov.

Cloudy
Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno in topleje. Najvišja temperatura 50. Ponoči možnost dežja ali snega.

Novi grobovi

George J. Polunus Danes zjutraj je umrl po 6 mesecih boleznih 41 let stari George J. Polunus s 430 Dumbarton Blvd., Richmond Heights. Zapustil je ženo Frances, roj. Rojc, otroka Georgeann in Patricia ter osem bratov in sester. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. Podrobnosti jutri.

Indija naglo raste

Narodni dohodek je v zadnjem desetletju porastel za 40 odstotkov, število prebivalstva pa za 21.5 na — 448 milijonov.

NEW DELHI, Ind. — Zadnje štetije odkriva, da je narodni dohodek Indije v zadnjih desetih letih narastel za 40%, dohodek na človeka za 19%, dohodek industrije za 70%, kmetijski donos za 33%, število bolniških postelj za 50%. Po šest otrok od vsakega deset je v šolah redno in doba življenja se je dvignila od povprečnih 32 let na 42 let.

Prebivalstvo Indije je narastelo v teh desetih letih za 21.5%. Indija ima sedaj 448,000,000 prebivalcev, sosednja rdeča Kitajska pa 600 milijonov, toda ta ima še enkrat večji prostor. Gostota prebivalstva v Indiji je skoro osemkrat večja kot gostota v Združenih državah.

Mladi angleški socialisti leže proti skrajni levici

LONDON, Vel. Brit. — Zveza mladih socialistov je imela tu svoje glavno letno zborovanje, ki je izvenelo v demonstracijo za skrajno levičarsko politiko in proti Združenim državam. Mladina je sprejela sklepe, ki pomenijo nove udarce za voditelja delavske stranke Gaitskella in za poslanske klub te stranke v parlamentu.

Mladina je zahtevala, da se morajo likvidirati vse baze za nuklearno orožje na Britanskih otokih in da mora Velika Britanija ustaviti vsako proizvodnjo tega orožja. Končno so sklenili tudi resolucijo, da naj Velika Britanija izstopi iz Severno-atlantske obrambne zveze. Na Kongresu so zahtevali tudi, naj Gaitskell odstopi kot predsednik delavske stranke.

Skoro iste zahteve je stavila tudi delavska unija ladjedelniškega delavstva in uslužbenstva. Istočasno so priredili tudi demonstracije po londonskih ulicah za takojšnje razorožitev, kakor jo predlaga Hruščev in za ukinitve vseh ameriških vojnih baz na Britanskih otokih. Demonstracij se je udeležilo kakih 150,000 oseb.

Število brezposelnih se začelo manjšati

CLEVELAND, O. — Urad za brezposelno podporo je objavil, da je število brezposelnih, ki prejemajo podporo v preteklem tednu padlo za 4,134 na 44,120, kar je prvo zmanjšanje od 21. januarja.

Za brezposelno podporo se je prijavilo pretekli teden na novo na področju Velikega Clevelanda 3,964 oseb, drugi teden najmanj od lanskega oktobra.

Nove številke dajejo nekaj upanja, da se bo položaj postopno začel zboljševati, ne moremo pa na njihovi osnovi sklepati, da je gospodarski zastoj že mimo, je izjavil zastopnik omenjenega urada.

V Sovjetiji zdravstvo, v Nemčiji industrija!

V Sovjetski zvezi so v povojnih letih posebno napredovali v zdravstveni negi, v Zah. Nemčiji pa v izgradnji industrije.

NEW YORK, N. Y. — Oddelek za socialna in gospodarska vprašanja pri uradu Združenih narodov je objavil, da prebivalstvo sveta šteje sedaj že blizu 3 milijarde. Letni prirastek je 45 do 55 milijonov. Podatki tudi kažejo, da se ljudje vedno gosteje naseljujejo v mestih, da je vedno manj ljudi navezanih na zemljo, da vedno hitreje razpadajo družine, da je več zločinstva in več političnih nemirov in nereda.

Ljudje industrializiranih dežel trojico več kot kdajkoli, do čim razsežni deli kontinentov žive še nizko pod najnujnejšo potrebo. Sovjetska zveza je po številkah najbolj napredovala v medicini, bolnicah in preskrbi stanovanj. Zapadno-nemška industrija je silno napredovala, Amerikanci in Kanadčani smo imeli najvišje dohodke v zadnjih desetih letih in najkrajše delovne tedne.

Najrevnejša je prehrana ljudi na Daljnem vzhodu. Proizvodnja hrane je narasla v vseh delih, le v Afriki ne. Nova stanovanja so primerno hitro gradili samo v Evropi in Ameriki, pa še tam se je potreba samo zmanjšala, ne pa krila.

Vprašanje kubanskih begunciev v Floridi pereče

MIAMI, Fla. — V Floridi je sedaj nad 50,000 kubanskih begunciev. Vsak dan jih pripeljejo letala, ladje in čolni okrog 125, okoli 900 na teden. Prebivalci v Miami so bili zelo širokogrudni napram beguncem, veliko so jim pomagali, dokler je bilo čutiti, da bo to stanje trajalo samo nekaj tednov. Sedaj, ko število begunciev raste in raste in ni videti konca tega stanja, so domačini začeli s skrbjo gledati na posledice.

Velika brezposelnost, pomanjkanje stanovanj, neprestana prisotnost na desetisoče bednih ljudi, ki žive iz rok v usta, brez cilja, se pozna.

Oblasti bodo morale poskrbeti, da begunci ne bodo ostali tu, ampak se razdelili po Ameriki, če ni skorajšnjega upanja, da bi se vrnil domov. Tu so v slepi ulici, ki zanje nima prave preskrbe.

NASA bo ostala tudi v bodoče samostojna

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je v posebnem pismu kongresniku Overtonu Brooks, ki je predsednik kongresnega odbora za znanstvene in aeronavtične zadeve, poudaril, da ne misli podrediti civilnih zadev za raziskavanje vesmirja kakor vojaški organizaciji.

Predsednik je pojasnil, da ima raziskavanje vesmirja svoj vojaški pomen in svojo važnost za mirovne potrebe in namene. Obojno nalogo je smatrati za važno in obe ustanovi, ki jima je dodeljen delokrog je treba podpreti, da bosta mogli učinkovito delati.

Da bi poudaril važnost civilne komisije za aeronavtično, je predsednik povedal, da bo predsedstvo odbora, ki naj vodi vsjo politiko za raziskavanje vesmirja prevzel sam predsednik Johnson.

Podpora ubogim v Ohio mora še pred zbornico

COLUMBUS, O. — Guv. Michael DiSalle je pozval državno glavno skupščino, naj vendar uzakoni vsaj najnujnejše zakonske predloge. Med njimi je posebno važen predlog za podporo ubogim.

Če ta predlog ne bo uzakonjen do 10. aprila, država Ohio ne bo mogla izplačati svojega deleža podpore za uboge posameznim okrajem in več tisoč podpirancev bo zašlo po nepotrebnem v še večjo stisko.

Država Ohio je vsa v omenjeni namen odobrena sredstva že porabila. Po dosedaj obstoječih predpisih prispeva država polovico, ostalo polovico pa okraj.

Kitajci izpustili iz ječe na smrt bolnega ameriškega državljanja

TOKIO, Jap. — Oblasti rdeče Kitajske so izpustile iz ječe 60 let starega Roberta McCanna, ki so ga junija 1951 obsodile na 15 let zapora češ, da je ameriški vohun.

Mož ima raka na pljučih in mu zdravniki napovedujejo le še kratke čas življenja. To je bil tudi vzrok, da so ga Kitajci izpustili. Pri njem je njegova žena, ki ga je odšla pretekli teden v Tiensin obiskat.

Stroški za čete ZN v Kongu začasno odobreni

NEW YORK, N. Y. — Glavna skupščina je s 55 proti 10 glasovom sprejela resolucijo, ki daje glavnemu tajniku Hammarskjöldu pravico kriti stroške za operacije Združenih narodov v Kongu do 21. aprila v obsegu 8 milijonov dolarjev na mesec.

Sovjetski predstavnik je nastopil proti predlogu, pa ni dobil med članicami opore. Poleg sovjetskega bloka je glasovala proti predlogu le še afriška republika Mali.

Sovjetski blok je odklonil vsako plačilo nanj pripadajočega deleža stroškov, isto je storila tudi Francija. Države Latinske Amerike so v načelu pripravljene sprejeti obveznosti, toda izjavljajo, da zaradi slabega finančnega stanja novega bremena ne morejo prevzeti. Stroški so za letošnje leto predvideni na okoli 120 milijonov.

Vedno novi begunci

BERLIN, Nem. — Konecem Velikega tedna je pobegnilo iz Vzhodne Nemčije, kjer gospodarijo komunisti, v Zahodni del Berlina okoli štiri tisoč ljudi. Rdeči raj z vsemi blagoslovi jim je začel predsedati.

Med nami jih je nekaj, ki so za rdeče junake in rdeči raj polni navdušenja. Kako lahko bi šli za svojim kopmenjem. Nihče jim ne brani, nihče jim ne zapira vrat in vendar ne grejo za srecem! Pri tem mora biti nekaj narobe! To je skrivnost, ki bi jo naj nam rdeči propagandisti razkrili!

Razgovori med obema vladama v Kongu

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Po devetih dneh vztrajnih pogajanj med centralno vlado in predsednikom levičarske vlade Gizengo, je delegat centralne vlade Kamitatu odpotoval v Stanleyville, da predloži ponudbo centralne vlade in izve stališče Gizenge.

Gizenga se noče priključiti ostalim voditeljem, ki hočejo

LAOS JEDRO RAZGOVOROV MACMILLANA IN KENNEDYJA

Angleški zunanji minister Home in državni tajnik Rusk sta se že včeraj posvetovala o odgovoru, ki ga naj zahodne sile pošljejo Sovjetiji v pogledu končanja vojne v Laosu. Macmillan je prišel v Washington včeraj, s Kennedyem se bo razgovarjal danes, jutri in še v petek. Jedro razgovorov bo Laos, razpravljala bosta pa seveda tudi o vseh drugih vprašanjih, ki zadevajo obe vodnici svobodnega sveta.

WASHINGTON, D. C. — Sovjetski odgovor na angleško noto o končanju bojev v Laosu od pretekle sobote sprejema v načelu angleške predloge, toda daje Sovjetom proste roke. Ti hočejo, kot vse kaže, položaj izrabit za nove komunistične osvojitve v Laosu. Komunisti so v preteklih dneh zavzeli nove kraje in ne kažejo še nobene volje, da bi svoje vojaške operacije ustavili. Sovjeti jim tudi nemoteno dalje dovažajo orožje. To je v nasprotju z izjavo Kennedyja in Macmillana, da ne bosta dopustila, da bi se položaj v Laosu "še poslabšal." Angleški zunanji minister in državni tajnik Rusk sta včeraj razpravljala o tem vprašanju, danes ga bosta ponovno pretresla tudi sama Kennedy in Macmillan, ki se je včeraj pripeljal sem na tridnevni obisk in razgovore.

Angleži so predložili Sovjetiji, naj kot sonačelnica konference v Ženevi 1, 1054 skupno z njimi pozove obe boreče se strani v Laosu k premirju, ki ga naj pride nadzirati posebna komisija, kot je bila določena v dogovoru o premirju v Indokini leta 1954 v švicarski Ženevi. Ko bo to urejeno, naj se zberejo na konferenco vse prizadete države s komunistično Kitajsko vred.

Sovjetom se ne mudi

Sovjetija je odgovorila na britansko noto šele po enem tednu. S tem je pokazala jasno, da se ji ristikamor ne mudi in da se na pozive k nujnemu odgovoru iz Washingtona ne ozira dosti, četudi so bili ti podkrepiljeni z očitnimi vojaškimi ukrepi.

Sovjeti so sprejeli brez pomisleka tretjo točko angleške note. Po njihovem naj bi se konferenca vseh prizadetih držav sestala čim prej in sicer v Pnompenhu, prestolnici nevtralne Kambodže, sosedne Laosa.

Glede premirja so Sovjeti mnenja, naj bi se o tem vprašanju pomenili obe vojujoči se strani v Laosu samem, torej komunistični Patet Lao in vlada Bouna Ouma. Nadzorna komisija naj bi se zbrala v New Delhiju v Indiji in nadzirala izvajanje dogovora o premirju.

Sovjetija je v svojem odgovoru poudarila, da prizna za zakonito samo vlado pod predsedstvom Souvanne Phouma, ki je trenutno na poti po prestolnicah Zahoda in Vzhoda. Zahodne sile smatrajo to skupino za levičarske upornike, za zakonito vlado pa vlado Bouna Oum, ki jo Sovjeti označujejo za "tuje plačance".

Ohranitev Laosa težava

Izjava predsednika Združenih držav, da mora Laos ostati neodvisna in nevtralna država, je dobila podporo v resoluciji Jugovzhodno-azijske obrambne zveze (SEATO) v Bangkoku. Ta je sklenila, da bo v ta namen uporabila tudi silo, če bo to postalo neizbežno.

K tej izjavi se je oglasila konec tedna rdeča Kitajska. Njen zunanji minister Čen Yi je zagrozil očitno z vojaško intervencijo, če pojejo čete SEATO pomagat vladi Bouna Ouma v Laos kotrit levičarske upornike Patet Lao, ki jih že sedaj pod-

urediti Kongo kot federacijo in onemogočuje vsako ureditev države.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici — Louis Starman z 20151 Arbor Ave. je bil preteklo soboto prepeljan v Ridgecliff bolnišnico na 28731 Ridge Rd.

Rose Blaz z 2117 Ralph Ave. je v St. Alexis bolnišnici, soba št. 703. Bila je operirana. Obiski so dovoljeni. — Obama želimo naglega okrevanja!

Rokoborba — Jutri zvečer ob 8:30 se bosta v Areni pomerila znana Argentince Rocca in Gorgeous George. Nastopili bodo tudi Fritz Von Erich, Ilio DiPaolo in brata Tolos.

Rojenice — Eugenu in Ruth Abbott na 2439 Park Drive, Parma, se je 3. aprila rodila hčerka, ki bo delala družbo pet let staremu bratcu. S tem sta postala poznana Jack in Ana Jesenko z zapadne strani mesta stari oče in stara mati. Cestitamo!

Shod odpade — Zaradi vizitacije Tretjega reda sv. Frančiška 30. aprila 1961 mesečni shod na Belo nedeljo, 9. aprila, odpade.

Dopolnilo — Pok. Joseph Kuhar je bil rojen v vasi Ravne v fari Zdole v brežiškem okraju.

Zalostno sporočilo — Sorodniki gđ. Anne Winter, sestre pok. Carla in Johna Winter z Bonna Ave., so dobili sporočilo, da je ta 4. marca letos stara 87 let umrla v Ramleh v Egiptu. Bila je zaposlena kot guvernanta pri arabskem konzulu 64 let.

Seja — St. Clair Grove No. 98 ima nocoj ob 7:30 sejo v navadnih prostorih. Članice so prošene, da se jo zagotovo udeležijo.

Zadnje slovo — Clanstvo Društva Slov. dom št. 6 SDZ je vabljeno nocoj ob sedmih v Grdinov pogreb. zavod na Lake Shore Blvd. vzeti slovo od pok. Mary Petrovic, jutri pa k njenemu pogrebu.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — L. Hanna Jr. sklad je včeraj objavil darilo dveh milijonov dolarjev Skladu za ureditev University Circle področja.

WASHINGTON, D.C. — Civilni urad za letalstvo je dovolil združitev United in Capital Airlines. Zadnje so bile zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v nevarnosti likvidacije.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy in predsednik angleške vlade se bosta sestala danes dopoldne ob enajstih. Prvo vprašanje, ki ga bosta obravnavala, bo vprašanje premirja v Laosu. Trdijo, da so Angleži in Sovjeti v tem vprašanju že zelo blizu sporazuma.

ELIZABETHVILLE, Katanga. — Razjarjena množica domačinov je pridivila na letališče in bi bila skoro spravila švedski oddelek, ki je bil tam v imenu ZN, v skrajno stisko. Končno mu je prišlo na pomoč domače vojaštvo. Letališče je sedaj pod skupno upravo in varstvom domačega vojaštva in vojaštva ZN.

BEOGRAD, FLRJ. — Jutri bo priplula na tridnevni obisk v Split ameriška lahka križarka Springfield.

NAROČNINA:
 Za Zedinjene države:
 \$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece
 Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
 \$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
 United States:
 \$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months
 Canada and Foreign Countries:
 \$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months
 Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

88 No. 67 Wed., April 5, 1961

S kamenjem in bombami

V južnih Tirolah, ki jih Italijani imenujejo Alto Adige, je že od lani nemirno. Tam živijo nemško in italijansko govoreči ljudje drug ob drugem. Tisti, ki nemško govorijo, čutijo za Avstrijo, tisti, ki italijansko govorijo, smatrajo sebe za Italijane. Avstrijski Nemci, imajo nekaj večine nad Italijani. Ozemlje je bilo po prvi svetovni vojni vzeto Avstriji in dodeljeno Italiji.

Povod za spor sta dala pokojna Hitler in Mussolini, ki sta se sporazumela, da naj bo ozemlje Mussolinijevo, Nemci, kar jih tam živi, pa naj se izselijo v Nemčijo.

Po vojni so to vzeli za povod in razlog naj ozemlje ostane pri Italiji. Tem lažje so to napravili, ker je tedaj vodil Italijo De Gasperi, ki je sam iz južnih Tirol doma in je v začetku svojega političnega nastopanja bil državni poslanec in zastopnik južno tirolskih Italijanov v dunajskem parlamentu.

Odkar so Avstrijci izgubili južne Tirole, so nezadovoljni. To pravico seveda imajo. Pritožujejo se pri italijanski vladi, pri Združenih narodih in povsod, kjerkoli mislijo, da jih bo kdo poslušal. Tudi to pravico imajo. Poleg tega neprestano motijo mirno življenje v južnih Tirolah. Demonstracije se stopnjujejo. V zadnjih tednih je tam prišlo do eksplozij. Očividno so jih povzročile nastavljenе bombe.

Vse sumi, da so to naredili avstrijski Nemci, ki hočejo na ta način opozarjati svet, da Italija nima pravice vladati nad ozemljem, kjer imajo oni večino, ki je bilo avstrijsko stoletja in ki je obljudeno z njihovimi, avstrijsko-nemškimi ljudmi.

Tu se seveda pravica neha. Bombnih napadov nihče nima pravice povzročati. Tega se avstrijski demonstranti zavedajo in bombe nastavljajo tajno. Izdaja jih pač samo to, da bombe eksplodirajo prav v mestih Meran in Bolzano, prav tam, kjer Italijani zidajo nove naselbine za svoje rojake, prav tam, kjer avstrijske Nemce italijanska politika najbolj boli.

Tako je v južnih Tirolah. Nemir je tam, sovraštvo vse hujske. Italijani zmerjajo Avstrijce, da ne spoštujejo mednarodnih pogodb in državne suverenosti Italije, Avstrijci pa Italijanom berejo levite češ, da ne poznajo osnovnih človeških pravic, da kršijo dogovor glede narodne manjšine, da zatirajo manjšinski jezik, da namenoma naseljujejo v Tirolah cele množice Italijanov z juga.

Podobno je na Koroškem. Samo vloge so drugače razdeljene. Tam so Slovenci uboga manjšina, avstrijski Nemci pa vladajoča večina. Tam Avstrijci delajo točno to, kar očita Italijanom v južnih Tirolah, samo še huje. Slovenci seveda se branijo, toda bomb, eksplozij in drugih takih nasilnih sredstev se ne poslužujejo, ker so pač "manj" kulturni, kot so avstrijski Nemci v južnih Tirolah. Slovenci trpe in delajo, da bi si ohranili narodno življenje, ki jim ga je Bog dal. Še to smolo imajo, da jih matična država zanemara in prepušča avstrijskim oblastem, ker pač niso komunisti.

Na slovensko-italijanskih mejah je bilo zadnja leta nekako mirno. Odkar sta se Jugoslavija in Italija pogodili za meje, tudi na Tržaškem in Goriškem prevladuje strpno in mirno vzdušje. Zdelo se je celo včasih, da se duh narodnostne strpnosti krepi, da odnosi med ljudmi obeh narodnosti postajajo vse boljše. Na izgredih in izbruhe surovosti smo bili že kar pozabili.

Ali so Italijani podivjali radi nemirov v južnih Tirolah ali je res v Trst prišlo obvestilo, da bo treba urediti vprašanje dvojezičnosti, ki bi jo Italija v Trstu morala izvesti prvi dan, ko je prevzela upravo, dejstvo je, da so neki neznanji zakulisni igralci pognali na ulice tržaško fakinažo, nekaj poslopačev in pa — skoro celokupno italijansko šolsko mladino srednjih šol v Trstu, da se je podila v šoloobveznem času po ulicah, tam vpila: "Morte ai Sciaivi," kar naj bi pomenilo: "Smrt Slovincem," napadala ljudi, kamenjala slovenske hiše, in se zaganjala v vse, kar je v Trstu slovenskega. Demonstracije so se ponavljale pet dni zaporedoma, vedno je bila na ulicah v glavnem srednješolska mladina.

Italijanski učitelji niso storili nič, da bi mladino obdržali v šolah. Policija je v glavnem mirno gledala divjanje mladine. Napadi so se vrstili na slovenske šole, na slovenski kulturni dom, slovensko banko, slovensko knjigarno, na slovenska zasebna podjetja.

Šlo je torej očitno za demonstracije proti slovenskemu narodu. Demonstracije naj bi izgledale neodgovorne, ker jih je vzpizarjala srednješolska mladina, toda prav to dejstvo je najhujša obtožba odgovornih predstojnikov in oblasti, ker mladina na svojo pobudo in odgovornost sploh demonstrirati ne bi mogla, zlasti ne pet dni zaporedoma. Italijanski demonstranti niso bili nič kaznovani.

Ko so na Občinah po demonstracijah ponoči neki neznanji ljudje narisali nekaj javnih napisov proti Italiji, je policija drugi dan brž aretirala slovenske fante.

Italijani in Avstrijci, ki s kamenjem in bombami uve-

javljajo svoje ime, so obžalovanja vredni. Tam na stikališču treh največjih evropskih narodnostnih skupin: Germanov, Romanov in Slovanov, je bilo radi narodnostnega sovraštva že toliko nesreč in gorja, da bi že bil čas, da "visoko" kulturni Avstrijci in Italijani sprejmejo pravila o dobrem sosedu in mirnem soživiljenju ljudi raznih narodnosti, da priznajo drug drugemu in Slovincem vsakemu svoje, da utrjujejo medsebojno spoštovanje in vzajemnost.

Slovenska narodna manjšina na Koroškem in v Primorju je žrtev nevidevnosti avstrijske in italijanske vlade. Obe ti državi grešita nad našo manjšino. S tem slabo delata za svoja lastna naroda. V dobi, ki ukazuje povezanost vseh evropskih narodov, je tako krivično ravnanje napram narodni manjšini še posebno nerazumljivo in škodljivo.

BESEDA IZ NARODA

Ob koncertu Korolana

Cleveland, O. — Zdaj se že opazi pomladni žar v očeh. Korolanov vsakoletni koncert pade v tak čas in ljudje prihajajo vedrih obrazov, z ljubeznijo in z zaupanjem med pevce. Tako se pride na obisk k prijatelju, od katerega pričakuješ, da te ne bo razočaral.

Spoštljivo seže roka pa odprtem sporedu.

Kdo ne pozna junaka Matjaža? Kralj je bil, sedaj pa spi pod Peco in njegova brada se že sedmič ovija okrog kamenite mize. Mi pa željno ugibamo, če je tukaj tisti čas, ko mora zopet priti. V mladih letih je bil Matjaž postaven plesalec, le nekoliko domišljav in izbirčen pri tem poslu. To so mu domači fantje zamerili in naščuvali so nanj Turke. Samo z begom se je junak rešil. To zgodbo je uporabil Karl Adamič v svoji skladbi o Plesu kralja Matjaža. O Alienčici in istem Matjažu je komponiral med Slovenci tudi A. Lajovic.

Kjer je danes Ljubljansko barje, je bilo nekoč jezero. Iz teh krajev prihaja že stoletja megla nad Ljubljano. — Jezero je izgubilo, kot so izgubili Rimljani, megla nad pokrajino pa je ostala. Prereže jo samo iskrena dekliška prošnja, ko se nebo vsaj toliko umije, da fant zopet lahko najde pot, ki jo je moral snoč radi goste mekle opustiti. O tem poje Meglica v Bajukovi prireditvi na narodno besedilo.

Ob Tomčevi pesmi Bela Krajina, spomin prav do potankosti obnavlja davna doživljaja iz pokrajine pod Gorjanci. Ravno te podrobnosti postanejo glavna sestavina v doživljaju lepote ob tej skladbi. Idilično jasna slika je glasbeno podkrepljena z ritmom, ki ga usvarjajo mnoge triole.

Noč ima svojo moč, tudi istimenska Bučarjeva skladba ima svojo. Napisana je za sedem glasov. Basi se gredo nočnega čuvajva, ki ne najde domov. Monotonno izklicuje ure bedecim in spečim, kar daje pesmi ton noči, da je vse kakor s senco razsvetljeno. Od ostalih glasov pa vedno vsaj eden sili v kako novo modulacijo. Zahtevno uho bo v tej pesmi uživalo nad tihim petjem, ki pride do izraza, če bo mir tudi v dvoranah.

Čigav je stolp na vrhu Triglavva? Ne vem — toda imenuje se Aljažev. Od istega Aljaža je Na dan, kompozicija za moški zbor in solo. Tako stolp, kot skladba sta starejšega datuma, vendar jima čas še ni odvzel vse pretresljive pomenljivosti, ki sta jih oba imela za slovenski živelj.

Skrjančki, polja, cvet — in vendar ta poet ni Murn. Na Kunčičevo besedilo je Jereb uglasbil svojo Jutranjo. Jutro je čas, ko se prebujata luč in življenje. Obojega je v tej pesmi dovolj, skladba žari od topline — znak, da se je porodila v srečni uri.

Zupančičevi zanosni in vedri stihii so odjeknili v duši mnogih slovenskih glasbenikov. Vsaj dva, Mirko Polič in Martin Železnik, sta našla nove melodije k življenski modrosti verzov v pesmi Čez noč. V obeh umetninah hitro zaznaš razliko, tisto novo razsežnost tonov, ki je čisto drugačna od naših običajnih napevov.

C. Pregelj: Rožmarin je lep zeleni... Še noben ženski zbor ni prepeval o peteršilu, pa raste dostikrat na isti lehi kot ostala zelišča. Ženska glava vrednoti celo rastline po svoje. O tistih, ki poženejo korenine prav do srca se seveda najlepše in najbolj pogosto poje.

Majski večeri: tisti opojni čas leta, ko luna sije skozi okno in fantje na vasi pojo, da dekleta še spati ne morejo. Kdo bi jim zameril? Človek in pesem rez zavzeta šele, ko je v njih vsaj nekaj pritažene, otožno, tihe, iskrene ljubezni, takrat ko se sladkost in bolečina najbolj približata.

Pesmi se nadaljujejo v sporedu. Do tu sestavljeni mozaik o letošnjem koncertu pokaže, da je pri Korolanu dosti novega, nekateri glasbene točke že težijo k umetninam in obeta se nam lep užitek, ki ga Slovenci v Clevelandu ne smemo zamuditi.

F. K.

V petek zanimivo predavanje v Baragovem domu

Cleveland, O. — V petek, 7. aprila, bo ob pol osmih zvečer v Baragovem domu zanimivo predavanje o razmerah v Evropi in posebej še med Slovenci izven Jugoslavije. Govoril bo dr. Peter Remec, profesor Fordham Univerze v New Yorku.

Profesor je lani bil skoro vse leto v Evropi radi študija. Prepotoval je večino dežel zapadne Evrope in se zlasti dolgo mudil v Avstriji, na Koroškem med tamkajšnjimi Slovenci. V predavanju bo popisal svoje vtise, doživljaja in svojo sodbo o sedanjih razmerah. Predavanje prireja Prosveta Baragovega doma.

Po predavanju se bomo ponudili še s prijateljem Remcem v razgovoru in vsak bo lahko dobil tudi posebna osebna pojasnila o stvarih, ki ga posebej zanimajo. Pridimo vsi, da bo res lep prijateljski večer.

Odbor.

Slovan ob svoji 25-letnici

Cleveland, O. — Kot smo že nekajkrat zapisali, bo Slovan na Belo nedeljo imel v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. svoj spomladanski koncert. Nanj ste vsi rojaki in rojakinje prav vljudno vabljeni.

Na koncert bodo prišli Barber-tončan in se boste tam lahko z njimi srečali in pogovorili.

Enajst let, odkar smo ob sodelovanju mešanega zbora Adrija peli Venček narodnih. Adrija je med tem prenehala, Slovan pa bo kljub temu letos podal zopet Venček narodnih. Pomagale bodo znane pevke: Eileen Ivančič, Olga Klančar, June Price, Cecilija Valenčič. Ta Venček narodnih bo občinstvu brez dvoma všeč. Sestavlja ga 50 pesmi in bo njegovo predvajanje vzelo o. kolikor 35 minut.

Slovan praznuje letos 25-letnico svojega obstoja, svojega dela. Podprimo njegove napore, odzovimo se njegovemu vabilu, da bo z novo vneto in voljo stopil v drugo četrtletje svojega življenja.

Na svidenje v nedeljo v beli Ljubljani!

France.

— Mesto New York ima okoli 40 dnevnikih časopisov.

Klub upokojencev

Cleveland, O. — Tudi jaz sem se namenil napisati nekaj o ustanovitvi kluba upokojencev. Je skoraj čudno, da se v Clevelandu, ki je največja slovenska naselbina v Združenih državah, nismo prej spomnili na to misel.

Zdaj so nas drugi zbudili in z vso naglico hitimo in delamo, da bomo čim prej vse druge prehiteli po številu, čeravno jih imajo že tisoč. Nič zato, možje in fantje. Le s korajžjo naprej! Čim več nas bo, tem bolj bo lušno.

Ko smo prišli na prvo sejo, je bilo kar lepo videti toliko ljudi. Vsi smo bili veseli in dobro razpoloženi. Vsak bo imel besedo, vsak bo lahko povedal, kar se mu bo zdelo važno in zanimivo.

Potrebno je, da poudarimo, da je Klub upokojencev nepristranski. Člani so lahko vseh nazorov in mišljenj, vsi so enako dobrodošli in vsi enaki. Govorili bomo samo o mladih letih in naših starih skušnjah. Oglasevali bomo svoje sestanke, prireditve in vse v drugo v vseh slovenskih časopisih.

Sklenjeno je bilo, da lahko vsak postane član tega kluba, moški ali ženska, da jih ima le dosti na svojih ramah. Pristopnina je določena na 50c, mesečna članarina pa na 25c za moške na 10c za ženske. To bo za kritje stroškov, kot bo določeno v pravilih. Prihodnja seja bo ob obeh popoldne 7. aprila v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Vsi člani vabljeni in prošeni, naj vsak pripelje sabo še po enega novega.

Frank Rupert.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi navedena za približnih 32½ do 34 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11 ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začnejo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15½, 41 je 16, 42 je 16½, 43 je 17.

Dolžinske mere: palec ali inča — 2.54 cm, 1 milja — 1609.33 m.

Votle mere: pint — 0.57 l; 2 pinta — 1 kvart; 4 kvarti — 1 galon; 1 bušel (mernik) — 36.35 l; 1 barel (sod) — 181.74 l.

Vteži: 1 funt — 453.59 g; 1 unča — 28.35 g.

Toplotne mere: 9 Fahrenheito-vih stopinj je enako 5 Celzijevim. O C — 32 F; O F — 17.78 C, 100 C — 212 F, 50 C — 122 F, 10 C — 60 F.

Ploskovne mere: 1 akre — 40.46 arov, 1 kv. milja — 2.59 kv. km.

MEDENA UGANKA

Neki nizozemski zdravnik je dolgo ugibal, kako je to, da se je vsako jutro zbudil v postelji umazan od — medu.

Nazadnje je le razvozlat skrivnost: v lesenem stropu nad posteljo pri oknu, ki je bilo odprto vse poletje, se je za tramom naselil roj čebel.

VESTI IZ SLOVENIJE

Koper bo še ostal brez železnice

Že precej let so obetalj koprskemu pristanišču železniško povezavo z zaledjem. Stroški za zgraditev železnice med Koprrom in Divačo bi znašali samo okrog dve in pol milijardi dinarjev. Pričakovalo se je, da bo ta železnica zgrajena vsaj v novi petletki 1961-65, vendar pa spet ni v načrtu za to razdobje.

Kot se zdi, so morali opustiti misel na to zaradi pritiska iz Beograda, ki noče, da bi se razvilo posebno slovensko pristanišče. Boje se namreč, da bi konkuriralo južnejšim jugoslovanskim pristaniščem. Še važnejši pa je politični vzrok: lastno veliko slovensko pristanišče bi okrepilo separatistične tendence v Sloveniji, ki so v gospodarskih krogih že močne.

Zanimivo je, da doslej še noben jugoslovanski in zlasti ne slovenski list ni črnil o tem, da so bili za novo petletko opušteni načrti za železniško zvezo med Koprrom in zaledjem, kar najbolj jasno dokazuje, kako je to vprašanje politično delikatno in da je najbolje, da ga preidejo — z molkom. Tako javnost ne bo opozorjena nanj. Le neki slovenski list se je v zadnjem času pritožil, da osrednja uprava jugoslovanskih železnic v Beogradu noče dovoliti Koprpu pravih pristaniških prevoznih tarif, kot jih uživajo druga pristanišča.

Samoodločba samo za Afričane

Slovenski komunistični tisk — "Primorski" je seveda eden najbolj glasnih — ne najde dovolj hudih izrazov za belgijske in francoske "kolonialiste", ki da odrekajo Kongočanom in Alžircem pravico do popolne neodvisnosti. Jugoslovanski delegat pri Združenih narodih je eden glavnih pobudnikov vseh resolucij za obsodbo teh "kolonialnih" držav in za priznanje pravice do samoodločbe Alžircem.

Toda ali bi ne posvetili slovenski komunistični listi vsaj del svoje ganljive vneমে za pravice do samoodločbe afriških narodov, oziroma plemen rajši svojemu lastnemu narodu? Ali so že kdaj z besedico zahtevali za slovenski narod pravico samoodločbe? Ali pa so morda afriška ljudstva bolj zrela za njih kot Slovenci, narod brez alfabeta, ki se je že pred tisoč leti in več vključil v evropski kulturni krog?

Težko je presoditi, če se skriva za to brezbriznostjo za usodo lastnega naroda popolna negacija slovenstva, ali nainnost — ali strah pred resnico.

("Katoliški glas")

Slovenski znanstveniki odkrivajo Abesinijo

Prof. Savo Breljih in prof. Maja Stoviček z Naravoslovnega inštituta v Ljubljani sta po večmesečnih raziskavah v Abesiniji

Angleške gospodinje

V Angliji je tako rekoč izčrpan v dan več zaposlenih žensk. Najnovejši statistični podatki kažejo, da je zdaj v vsej Veliki Britaniji le kakih 100 tisoč žensk, ki imajo v rubriki "poklic" zapisano "gospodinja". Podatek iz leta 1939: poklicnih gospodinj je bilo 1.3 milijona.

Pretiravanje z vitamini

Ameriško medicinsko društvo je v svojem glasilu posvarilo ljudi, ki pretiravajo z uživanjem vitaminskih in drugih tablet.

Multivitaminске tablete sme človek uporabljati le v primeru pomanjkanja vitaminov, ker prevelika doza vitaminov lahko povzroči tve, posledice pa se kažejo tudi v kožnih izpuščajih in tudi v drugih boleznih.

ji odkrila v pokrajini jezer 300 km od drž. prestolnice Addis Ababe žive mehkuže, o katerih so znanstveniki doslej mislili, da so izumrli že pred davnimi časi ter so jih poznali samo v obliki fosilij (okamenin). Znanstveniki pripisujejo zaslugi za ohranitev teh mehkužcev okolščinam, da se je zemlja ondi v davnih časih dvignila, verjetno zaradi kakkega velikega premika zemeljske skorje (proti kateri bi današnji potresi bili prava malenkost) ter je tem odrezala priliv slane vode iz Rdečega morja. Pozneje se je v kotlinah nabrala voda in stvorila v številna jezera, zaradi česa so se ti mehkuži mogli v ugodnih razmerah ohraniti do danes. Oba slovenska biologa sta preučila še okoli 150 ptičih parazitov in jih opisala, kajti izmed njih je samo 45 doslej znanih.

Uspeh slovenskih športnikov v Franciji

Minuli teden je slovenska moška telovadna reprezentanca odpotovala iz Ljubljane v mesto Montceau v Franciji, kjer se je pomerila z ekipo Južne Francije. Ze pri prvih nastopih slovenskih telovadcev se je pokazalo, da so na veliki višini. Tako poroča dopisnik nekega ljubljanskega dnevnika: "Ko so prišli naši fantje na drog, so se najprej nekoliko razgibali. Prvi je šel na orodje Skaza, ki je napravil nekaj učinkovitih, drznih prvin. Potem je šel na orodje Trojar. Zavrtel je dva veletoca in seskočil z visoko elegantno raznožko. Skoraj vsa dvorana je bila hipoma na nogah in s tribun je zagrmelo oglušujoče ploskanje..." Pri končnih rezultatih je reprezentanca Slovenije zmagala s 340 točkami nad reprezentanco južne Francije, ki je dosegla 315 točk.

Monografija o Groharju

Pri Državni založbi Slovenije je kot 10. zvezek Zbirke "Slovenski likovni umetnik" izšla v bibliofilski opremi monografija o slikarju Ivanu Groharju. Lepa in z izvrstnimi reprodukcijami opremljena knjiga je izšla prav ob petdesetletnici smrti tega brezdvmca barvno najsvetlejšega lirika v podobah, čigar življenje pa je bilo zasenčeno trpljenje in mrak, dokler ga ni jetika leta 1911 položila v prezgodnji grob. Toda v svojih delih nam je zapustil toliko nežne svetlobe, ki bo razsvetljevala za pravo umetnost dovezne oči in razsvetljevala srca naslednjih generacij.

Slovenska filmska industrija

Ze v predvojni Sloveniji je bilo nekaj poskusov s filmskim podjetjem, ki je že pokazal nekaj vidnih in razveseljivih uspehov. Toda pravega zamaha ni imel, ker takrat še niso bile dane dovolj ugodne prilike za lastno filmsko produkcijo. To začeto delo pa so po vojni takoj nadaljevali in danes morejo v majhni Sloveniji biti ponosni na svoje uspehe v filmski umetnosti. Saj so jim te uspehe priznali že mednarodni krogi na filmskih festivalih v inozemstvu, kjer so odnesli že prav visoka odlikovanja.

Z letošnjim letom so začeli v Sloveniji z izdelavo povprečno 6 do 8 filmov na leto. Cena vsakega filma je približno 70 milijonov dinarjev. Vendar zaslužijo precejšen del te vsote z uslugami, katere izkazujejo tujim filmskim podjetjem, ki se rada poslužujejo lepih pokrajinj Slovenije in običajev, katere potem uporabijo za svoje filme.

Slovenija ima trenutno kar štiri filmska podjetja: Triglav-film, Viba-film, Zavod za šolski in poučni film in Film-servis. V slovenski filmski industriji je tor Triglav-filma. Branko Tuma, generalni direktor najpomembnejša osebnost inž.

JOSIP STARE:

Lisjakova hči

Iz te nezadovoljnosti se je vzdramila Klotilda le tedaj, kadar ji je teta prinesla zanimivih novic, ali kadar se je pripravljala na veselico in se posvetovala s Kodravo Marjeto zaradi novih oblek. V šumečem veselju je iskala zadovoljstva, toda ni ga našla, ampak le omamila se je; ko se je potem zopet vzdramila in streznila, bila je le še nezadovoljnija in nesrečnejša.

Lovro Mrak je skoro neprijetno čutil izpremembo svoje žene in kratko je bilo njegovo veselje, da Klotilda ni več tista medla deklica brez želja in čuvstev, kakršna je bila, ko se je vrnila iz samostana. Veliki računi, ki jih je moral plačevati za ženino potrato, so ga že skrbeli. Časih je tudi ona sama prišla v prodajalnice in je kar grabila gotovino iz blagajnice, ne da bi rekla le besedo svojemu možu. Sprva je Lovro molčal, potem pa jo je poskusil prepričati zlepa, da to ne gre, da blagajnica ni brez dna in da bi naposled utegnili poiti. Ali zaman. Tako s svarilo je bilo vselej, kakor bi bil dregnil v sršenovo gnezdo. Slabi in mehkočutni Lovro je vselej odjenjal, pustil ženi zadnjo besedo in plačeval dalje njene račune. Teden dni potem je znova poskusil ženo odvrniti od prevelike lahkomišelnosti.

"Draga moja Klotilda!" reče ji kolikor mogoče ljubezljivo in jo milo pogleda.

"Kaj hočeš?" vpraša ga osorno.

"Klotilda, daj si dopovedati — nikar me ne umej krivo!" povzame plaho in takoj zopet umolkne.

"Ali bi me rad preobračal?" de žena in ga zasmehljivo pogleda. "Se mi zveni po ušesih prepoved tvojega očeta; žal, da ni mlajši, lahko bi šel v Afriko za misijonarja."

"Nikar mi ne zasmehuj očeta!" vzkipi Lovro, "moj oče je nekoliko čuden in zastarelega vedenja, ali pošten je in pravičen."

"Živ svetnik!" zasmeje se žena; "le tega ne vem, kako se z njegovo svetostjo strinja tolik strah, da bi ne usehnil vir, iz katerega tudi njemu doteka živilna moč."

"Klotilda, nikar se ne pregreš! Dasi star in slab, moj oče se živi sam; in kadarkoli sem se trudil, nikdar mu nisem mogel posiliti niti beliča, da bi ga bil sprejel iz moje roke."

"Ako je tako, čemu ga je tolika skrb zame? Ali se boji, da bo moral tudi še mene živiti s svojimi podobnicami?"

"Skrb ga je za tvojo dušo, zato se boji, da bi ne zašla predaleč po opasnem potu, katerega si nastopila."

"Kaj njemu do tega?"

"Kaj? Moj oče je in tvoj tast, pa sodi, da izvršuje le svojo dolžnost, ako te svari pregrešnega življenja, zlasti ker me pozna, kako sem zaljubljen vate, pa nimam srca, da bi ti kaj odrekal ali ti kaj očital."

"Kaj?" vzkipi zopet Klotilda, ti bi meni očital pregrešno življenje? In to zato, ker ne čepim ves dan doma za pečjo in ker se oblačim, kakor se oblačijo druge gospe, katerim nihče ne očita ničesar?"

"Tudi jaz ti ne očitam ničesar; le poslušaj me in umiri se. Privoščim ti vsega in še več

bi ti privoščil in dajal, ko bi imel kje jemati; ali navzlic najboljši volji in največjemu trudu ne morem služiti toliko, da bi ti izpolnjeval vse potratne želje. Druge pomoči ni, nego da nekoliko zmanjšaš velike svoje potrebe."

Od silne jeze Klotilda ne more takoj najti prave besede, da bi zavrnila trezno računajočega soproga. Rdeča je do ušes, oči pa se ji svetijo, da se kar bliska iz njih. Sedaj stiska pesti in škriplje z zobmi, sedaj stopi tik pred nje in sika vanj kakor kača.

"Torej tudi to malo bi mi rad odrekal, kar me še veseli do ušes, oči pa se ji svetijo, da se kar bliska iz njih. Sedaj stiska pesti in škriplje z zobmi, sedaj stopi tik pred nje in sika vanj kakor kača."

"Torej tudi to malo bi mi rad odrekal, kar me še veseli do ušes, oči pa se ji svetijo, da se kar bliska iz njih. Sedaj stiska pesti in škriplje z zobmi, sedaj stopi tik pred nje in sika vanj kakor kača."

"Toda, saj ne potrebujem ničesar od tebe; sama imam dovolj; saj je moje vse, kar je moj oče pridobil in zapustil. Komu drugemu je zbiral in čuval nego meni, svoji edinki? Ali ti! Sedel si k polni mizi, sedaj pa bi še mene rad odpravil od nje. Ne boš! Ti meni ne odrekaj ničesar, ampak dajaj mi, kolikor zahtevam, zakaj vse je moje, tvojega ni nič. Ako ti ni prav, pojdi, odkoder si se pritepel. Le pojdi k očetu starcu podobe tiskati; močan si dovolj, da mu lahko pomagaš. Ali seveda lepše je gostiti se pri lepi in bogati ženi; je li? To si spoznal že davno, zato si se z zakonskimi sponami privezal name in na moje bogastvo. Bodi, vendar to ti rečem, tukaj sem gospa jaz, in kdor hoče živeti v moji hiši, slušati mora mene in biti vreden, da se redi ob mojem."

Rekši stopa hitro po sobi in v očeh ji sije zlobno zadovoljstvo, češ, povedala mu je, kar mu je šlo. Lovro stoji mirno in miluje upira dobre svoje oči v razsrjeno ženo, ki mu je s tolikanj bridkimi besedami vračala veliko njegovo ljubezen.

"No, kaj stojiš kakor potrt grešnik?" oglasi se zopet žena in ga meri od glave do pete. "Toda saj je dobro, da se kešaš in da te vest peče."

"Tebi nasproti mi vest ne očita ničesar," odgovori ji Lovro mirno, "ali kar si mi očitala, je preneumno in prezlobno, da bi se opravičeval le z eno besedo. Nikdar nisem prenejeval samega sebe; tega pa te le moram opomniti, da je sodil tvoj oče o meni popolnoma drugače nego ti."

"Kako je sodil moj oče o tebi, za to se ne menim. Vem pa, da mi je želel boljše usode, nego jo imam poleg tebe."

Lovro ji nato ne reče ničesar, dobro vedoč, da ga ne ljubi in da poleg njega res ni srečna, dasi bi dal zanjo življenje, nikar posvetnega imetja. Tem bolj ga je bolelo, da mu je očitala siromaštvo. Težko je bilo reči, koliko je Lovro priženil in koliko je pridobil sam. To je spoznal že rajni Lisjak; vendar da bi ne bilo nikomur krivice, sodil je, da je najbolje, ako da pridnemu pomočniku hčer in imetje. In dobro bi bilo tako, ko bi se ujemali tudi srca. Prej tega nihče ni mogel vedeti, ker je bila Klotilda po mišljenju še neizkušeno dete, ko se je poročila; sedaj pa je bilo že pre-

Prevajanje v Združenih narodih težka naloga

Pri Združenih narodih so razprave v glavnem v angleščini, ruščini in francoščini, toda nekateri zastopniki držav govore kar v svojem jeziku, kar prevajanje v "uradne" jezike še oteži. Posebno izvežbani tolmači prevajajo govore sprti v omenjene tri jezike, pa tudi v španščino in kitajščino, če je potrebno.

V steklenih kabinah sedijo tolmači s slušalkami na ušesih in prevajajo. Menjajo se. Njihovo delo je naporno, odgovorno in zanimivo. Tolmači so moški in ženske, še mladi, vseh narodnosti. Ti ljudje imajo zelo dober spomin, vsaj v začetku trdne živce, izredno hiter refleks. Predvsem pa znajo dobro vsaj dva jezika — dva svetovna jezika.

Tolmači niso literati, niti v smislu prevajalcev literarnih del. "Zapomnite si, da ste gramofonske plošče," je govoril predstojnik visoke šole za tolmače v Ženevi svojim učencem na predavanjih. "Ni vaša stvar kaj izpuščati ali dodajati. Vaša dolžnost je, tolmačiti to, kar drugi govorijo."

Toda te "gramofonske plošče" nikakor niso pasivni roboti, ampak ljudje z izredno veliko inteligenco, predvsem pa temeljiti poznavalci jezika, v katerega in s katerega prevajajo. Toda ne samo poznavalci jezika, temveč tudi poznavalci književnosti v istem jeziku, zgodovine in gospodarstva, razmer. . .

Vrh jih doseže samo nekaj. Morda izmed sto kakih pet sluhateljev. Vrh pa je v tem-le izpitu; po končanem dolojanju poslušati več minut dolgo besedilo in ga nemudoma — v celoti in brez vsake napake — prevesti v določen jezik. To ni tako preprosto, posebej če je besedilo težko. "Odličnjaki" in "prav dobri" gredo po navadi v Združene narode, drugim pa, ki so "izdelali," je do zadnjega zagotovljena služba kjer koli. Tolmačev je namreč še zmerom premalo. Vsaj dokler ne pridejo roboti. . .

pozno. Lovro ji je pregledal marsikaj in ji pustil veselje, ali opreznega trgovca je dobro vedel, da je treba tudi največjemu bogastvu varčnosti, ako naj se ohrani. Do dobra je spoznal, da bo rastoča ženina razpisnost naposled presežala dohode in da se bo tedaj trosila glavnica, dokler ne poide tudi ta. Kaj bi potem počela razvajena žena? Ali pojde v bogaj me prosit? Ta strašni prepad ji je hotel pokazati in jo obvarovati pogube, ali zastoj. Da je odločen mož, morda bi brzdal in omejil lahkomišelnost njeno; ali premekega srca je bil in se bal, da bi je ne užalil še bolj in je ne odbijal od sebe; zato je rajši molčal in trpel.

(Dalje prihodnjič)

MLAD PROMETNIK — Giampiero Esposito ima komaj tri leta, pa se je že lotil urejanja prometa pred Forumom v Rimu. Fantič je bil na poti k otroški zabavi v raznih nošah, pa je poskusil, kak vtis bo napravil na voznike.

Delo aktivnega "simultanega" tolmača, to je takega tolmača, ki sprti prevaja govore, je tako naporno, da vzdrži povprečno šest let na tem delovnem mestu. Pozneje seveda preide na manj naporno "pismeno" prevajanje.

Seveda ima tudi ta stroka svoje junake, fenomene in čudake. Tako je brezhibno prevajal, ni izpustil niti ene besede, niti ene misli. Celo glas in kretnje govornikove je posnemal.

Tolmači po navadi ne uporabljajo konvencionalne stenografije. Vsak ima svojo stenografijo, ki pa je za vsakogar drugače nečitljiva. Toda pri tem igra najpomembnejšo vlogo spomin. Ko so tolmače spraševali, kaj je najtežje prevajati, so se na splošno strinjali, da je najtežje prevajati pregovore in rekla, ki so značilna za posamezne jezike. Nekdo je povedal tole resnično anekdoto: neki delegat je med govorom uporabil primero mačke, ki bega po hiši. Tolmač je našel nekaj podobnega v svojem jeziku, le da je namesto mačke nastopil pes. Toda delegat je svojo primero dalje razvijal; mačka mu je zbežala iz hiše in plezala na drevo. Tolmač pa je seveda moral s svojim psom ostati pod drevesom, ker psi pač ne znajo plezati po drevju. . .

Toda pogovorni jezik skriva še druge, hujše nevarnosti, posebno kadar gre za odnose med dvema blokami. Tukaj so ušesa zelo občutljiva in dobesedno tolmačenje je lahko usodno. Ko je ameriški ogovornik premiera Hruščeva na ameriški televiziji (v času bivanja sovjetskega državnika v New Yorku) dejal, da Hruščev "laja v mesec," je tolmač Oleg Trojanovski dobesedno prevedel to reklo in ogenj je bil v strelhi. Američan je hotel reči, da si želi Hruščev nekaj, kar je nedosegljivo.

Do nekoliko drugačnega incidenta je prišlo v novinarskem klubu v New Yorku, ko je Hruščev nekje po naključju imenoval ameriške novinarje "tovariše." Sovjetski premier se je takoj zavedel "razrednega" pomena te besede in je napravil besedno igro: "Seveda niste tovariši, držnem pa si trditi, da ste si nekateri med seboj tovariši." Tolmač Trojanovski je spet nerodno in dobesedno prevedel, da je

zvenelo, kot da so med poslušalci komunisti. Zdaj je bil ogenj v nasprotni strelhi. . .

Pri tem je treba poudariti, da je Oleg Trojanovski odlični prevajalec angleškega jezika, da pa po naključju ni znal ali ni zaradi utrujenosti mogel primerno prevesti izraza "lajati v mesec." Takih primerov je dosti in dokazujejo prvič, kako občutljiv instrument je jezik, posebno na gladkem parketu diplomatskega dialoga, in koliko se zahteva od po-

Moški dobijo delo

Moški dobi delo
Zidar dobi delo. Kličite KE 1-3845 od 7 do 10 zvečer. (68)

Ženske dobijo delo

Iščemo kuharico
Iščemo sposobno kuharico za kuho v gostilni. Kličite EN 1-9152. (71)

MALI OGLASI

Sobe se odda
4 sobe in kopalnica, na novo dekorirane, se oddajo na St. Clair blizu E. 55 St. Najemnina \$50. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (x)

Kupim
eno ali večdružinsko hišo v fari sv. Vida med 60. in 68. St. Kličite HE 1-0628 in pustite naslov. (67)

Lastnik prodaja
Hiša 6 sob na 16723 Grovewood Ave. Pridite si ogledat, da se sami prepričate, kakšna je, zato pokličite KE 1-5258. (74)

V najem
Oddajo se 4 sobe, popolnoma opremljene, garaža, v Collinwoodski okolici. Kličite KE 1-4899. (69)

Cleveland, O., zona 10
Da se uredi zapuščina, se prodaja dvodružinska hiša na 14317 Idarose, 5-5 in kopalnica, zidana garaža za 2 kare, plinski furnez, obe stanovanji prazni. \$16,500.

HRIBAR REALTOR
14324 St. Clair Ave.
GL 1-2500 GL 1-0542 (69)

Išče stanovanje
Poštena slovenska žena želi dobiti stanovanje, eno sobo in kuhinjo v bližini cerkve sv. Vida. Pokličite EN 1-6811. —(5, 7, 12, 14 apr.)

Dvodružinska 6-6
Idealno za pripravnega moškega, na E. 77 St., blizu St. Clair Ave. \$12,800.

FRANCES HROVAT REALTOR
EV 2-4535 (3, 5 apr)

Hiša naprodaj
Nova zidana hiša za 2 družini, 2 spalne sobe spodaj, 2 zgoraj, kuhinja, sprejemna soba, kopalnica, polna klet in razvedrilna soba. V fari Marije Vnebovzete na 710 E. 162 St., blizu Holmes Ave.. Se lahko takoj vselite.

STREKAL REALTY
405 E. 200 St.
IV 1-1100 (69)

klicnega tolmača. Ta namreč ni, kakor ni robot, ampak je večkratisti, ki lahko dobesedno zasuče položaj in ustvari določeno vzdušje. Še pred leti je neki delegat obtožil delegata druge države v OZN, da "laja." Tolmač je samo za hip pomislil in prevedel: — "... spoštovani delegat ni navedel resničnih dejstev." Ali je imel tolmač prav? To je lahko sporno vprašanje, drži pa, da je s takim prevodom omilil debato. Toda tolmač mora natančno premisliti, kdaj si dovoli to svobodo. In drobec sekunde po navadi ne zadostuje za zrel premiselek.

Tolmač ima potemtakem včasih lahko pomembno vlogo pri ustvarjanju vzdušja v mednarodnem sporazumevanju. Od njegovega znanja in natančnosti je

odvisno, če bodo pogajanja potekala brez preprirov zaradi izrazov in pojmov, brez zastojev in nerodnosti, vsaj kar zadeva tehnično plat razgovorov. Toda tudi najboljši tolmač ne more zblizeti stališč in ustvariti razumevanja tam, kjer ga ni. Za to je potrebna dobra volja državljanov in politikov, je potreben aktiven boj za mir. Tolmač je tu kaj posrednik in stoji v ozadju. Toda njegovo neumorno, spretno in pošteno delo je tisti most, ki povezuje narode najrazličnejših jezikov in narečij. In pomena njegovega dela morda bolj ne dokazuje nič drugega kot dejstvo, da bo potreben tudi takrat, ko ne bo več vojn in ne politike sile. Njegovega znanja v vseh odtenkih ne bo mogel nikoli zamenjati robot.

HAVE YOU PAID YOURSELF . . .

Regularly?

... and have you paid yourself first . . . before you started spending? Saving a portion of all you earn is a major step toward success and a secure future. St. Clair Savings will help you plan for your future by providing a safe place for your savings while paying you a generous return . . . 4% interest . . . computed quarterly and paid twice each year.

All Savings Deposited Through
APRIL 17th

Three Convenient Locations . . .

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HENDERSON 1-2088

KENMORE 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

1889-1956

V blag spomin

PETE OBLETNICE
SMRTI LJUBLJENEGA
SOPROGA IN SKRBNEGA
OČETA

Frank Hočevar

ki je zaspal v Gospodu
dne 5. aprila 1956

Pet let je že minilo, odkar si šel od nas, a vedno svež spomin je še, ko bil si med nami še.

Tvoj duh še vedno z nami biva, čeprav Te tih grob pokriva, a nam življenja težke dni spomin na Tebe še vedri.

Sveta vera nas tolaži, da se enkrat snidemo, kjer ni joka, ni bolesti, kjer vse se večno veseli.

Zalujoci ostali:

FRANCES HOČEVAR, soproga
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 5. aprila 1961.

Izleti v Evropo - - Obiski domovine 1961

LADJE:

4. maja S.S. America
18. maja Colombo
25. maja S.S. United States
11. junija Hansatic

LETALA:

14. maja Jet — Sabena
28. maja Jet — Sabena
11. junija Jet — KLM
25. junija Jet — SAS

Predvideni so skupni izleti z avtobusa po domovini, Avstriji, Italiji, švici, Nemčiji in ostali zahodni Evropi — romanje v Lurd in Fatimo.

Skupine spremlja do Ljubljane J. Suhadolnik, lastnik Bled Travel

Za vse informacije se obračajte na:

BLD TRAVEL

6113 St. Clair Ave. — EX 1-8787
Cleveland 3, Ohio

PEVSKI ZBOR SLOVAN

priredi

v nedeljo 9. aprila 1961

SPOMLADANSKI KONCERT

V SLOVENSKEM DRUŠTVENEM DOMU
NA 20713 RECHER AVE.

Pričetek ob 4. popoldne
Vstopnina \$1.50

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

Pogovor je bil obzarjen z novim upanjem, ki je zagorel v Andreju. Mirno so tekale besede, vse pretkane s spomini na stare božiče. Silva se je prav razgrela. Govorila sta o Blažu.

Jerovšek ni mogel skriti nemira.

"Na tvojemu mestu bi ga jaz niti ne ogovoril. To je človek, ki je natančno preračunal svoj položaj. Če se čas presuče, se bo presukal tudi on. Verjemi. Konjunkturist z eno besedo. Nima značaja kar je za nohtom črnega."

Silva se rahlo smehljala. An-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

ELK GROVE VILLAGE — BY OWNER
3 bdrm. ranch. 2 yrs. old. 1½ baths. Gas ht. Blt-in range-oven. Gar. disp., washer-dryer. S & S. Gutters, att. gar., lndscpd. 4¼% mtge. HE. 7-1389. (69)

DEERFIELD — BY OWNER
Lower \$20's. Charming 2 story brk. Georgian on dead end st. in comfortable resid. section. Very close to schls. and shopp. center. 3 bdrms., cer. tile bath upstairs, liv. rm., sep. din. rm., kit. with knotty pine brkfst. nook, pan. rec. rm. with full bath in bsmt. Gas ht. Louvered shutters, crptg., and dishwasher incl. 60x135 ft. lot, fenced in yard, fully lndscpd, black top drive. Storage shed and B-B-Q plus extras. WI. 5-2922 anytime after 5 p.m. Wednesday. (67)

SKOKIE — By owner, being trans. 3 Bdrm. brick; gar., yard. Alum. stm., ser., doors; lndscpd., conv. loc.; Excellent transp. Close to schools; shop. Low tax. 4¼% int. Low \$20's. 9106 Laramie, YO 6-7793. (67)

SKOKIE — BY OWNER
De luxe ranch. Compl. air cond. 2 car gar. Beaut. lndscpd. grounds. 3 bdrms. 1½ baths. Fin. bsmt. Many valuable extras. Shown by appt. only. OR. 5-3277. (67)

PALOS PARK — BY OWNER
2 Bdrm. (One Mahogany paneled) Frame. Built-in oven, range. Custom bld. birch cabs. Enclosed porch. Att. gar. Full bsmt. On large wooded cor. \$16,900. GI 8-0784. (67)

EVANSTON — By owner. Older Home. Must see. 2300 Sq. ft. Completely modernized interior. 3 Bdrms. tile cab. kit. tile baths. 2 car gar. dishwasher, crptg, other extras. Transp. schools, shopping \$19,900. 1419 Church DAVIS 8-6536. (67)

NILES — BY OWNER
Cor. 6 rm. Yellow brk ranch, lge. lndscpd. lot. 2½ car att. gar. Disposal, incinerator, new drapes, tiled floor bsmt., many extras. 8000 N. Merrill. TA. 3-2540. (67)

BY OWNER — Beautiful Brick 6 rm. Georgian home. 3 large bedrooms. 1½ tile baths. 2 car gar. Alum. S. & S. Beautiful kitchen with built in range. Vic. Archer & Normandy. Only \$18,900. Call for appt. 586-5867. (67)

PARK RIDGE — BY OWNER
Choice S.W. area. Brk. Cape Cod. Beaut. interior. Lge. liv. rm. with frpl. Din. rm. 2 lge. bdrms. W-W crptg. Birch kit. Gas ht. Lndscpd. 2 car gar. 800 S. Home Ave. TA. 3-7772. (67)

MORTON GROVE — BY OWNER.
Lovely 3 bdrm. brick ranch. Lge liv-din. combination, ceramic tile baths; full bsmt, w.w. crptg, drapes, landscaped and fenced lot. Nr. shop, transp. schools. YO 6-9177. (67)

OAK LAWN — By owner. 3 to 4 bdrm. brk. designed for Mom and kiddies convenience. Finished 2nd flr. incl. lge. bdrm. space, bull bath, built-in beds, dressers, storage, etc. Lge lot. Plenty of room for further expansion. Nr. churches, schools, shopp, etc. Reduced to \$19,900 for quick sale. Immed. occup. 9722 S. Brandt (4950 W.) GA 2-5260. (69)

drejev nemir ji godi. Le počemu se tako žene.

Potlej sta prišla na Žalarja. Silva je cel dan mislila nanj.

Andrej je govoril mirno, tiše kot prej.

"Raven človek, zaupaš mu lahko vse. Burja ga ne obrne."

"Viharnik," gleda Silva toplo predse.

Andrej ji gleda v oči.

Jerovšek išče za besedami.

"Ti si ga imela raje kot Blaža."

Prikimala je.

"Boljše bi bilo, ko bi mogla rešiti njega."

Andrej komaj stisne besede iz grla. Da se je pogovor tako presukal, tega si ni želel.

"Če bi ga mogla, bi on ne pustil. Preveč ga poznam."

Potlej sta se oba kakor splašila. Spogledala sta se in mirno srebala čaj. Toda Andrejeva roka se je tresla.

Silvina tudi.

Dotaknila sta se poslednje meje. Nalahno sicer, toda živci so čutili.

Nekaj vendar še leži nad obema. Upanje ali pričakovanje. Sam bogvedi kaj.

Pijača v čaju je obema dobro dela. Zabrasila je poslednje oziroma v Silva se je od srca nasmehnila Andreju, ki je prevrnil vazo z smrekovimi vejicami.

"Neroden sem, oprosti."

V resnici je bil zmeden. Za nocoj je pripravil besedo, do dna jo je premislil, tisočkrat je izgovoril in zdela se mu je prava.

V srcu jo je prinesel in zdela se mu je, da že vseskozi drži dlano nad njo.

Do policijske ure jo mora razodeti. Do svojega stanovanja ima skoraj deset minut.

Mirno sedi Silva in se s prsti igra s smrekovo iglo, ki je ostala na mizi, ko se je prevrnila vaza.

Andrejev nemir raste, kipi kakor prekušeno testo. Zdjaj bi izrekel besedo, počasi in tiho, da bi jo vsak hip lahko potegnili nazaj.

Ne, pozneje. Ni še čas.

Beseda v srcu je pekla in skelala, moč v Andreju kopnela. Silvina lica so rdela, v njegova je lezla bledica.

"Kakor da si bolan, Andrej. Nič nisi prave volje." Silva je mežikala vanj s svetlimi očmi.

"Morda sem res bolan. Sam ne vem. Nekaj me tišči in davi. Saj veš, človek sem, ki še nikamor ni prišel. Leta mi teko, jaz pa vešujem okoli in še hoditi nisem dobro začel."

"Začni, Andrej. Zdjaj je čas."

"Je in ni. Nisem še slišal zadnje besede. Potlej boš premeril pot. V enem koraku, kar sem zdaj zamudil."

Silva se skrbno smehljala. Za spoznanje so se ji stisnile oči.

"Pozvedi za tisto zadnjo besedo. Zakaj čakaš?"

Zdjaj se je usulo iz Jerovška.

"Silva, povej mi po srcu in po resnici, ali smem upati. Naravnost reci, ne bom zameril. Če tudi mi razložiš novo težo, vsaj ta bo padla od mene, ki me zdaj duši. Poznaš me dovolj. Blaž nisem."

Silvine oči so se še bolj stisnile. Andrejeve roke se igrajo z drobtinami na krožniku. Silva vidi prste, ozke in dolge, ki rahlo trepetajo.

Odgovor je v njenem srcu že dolgo, toda ta hip je prišel prezgodaj. Kakor da odgovora ni do kraja pretehtala. Zdel se ji je oster, pretežak za Andreja.

"Težko odgovorim, Andrej. coj zgneti v eno samo kepo. Ne morem jih prav razporediti."

Zdi se mi, da so se dogodki no-

"Vem, Silva, izmikaš se. Ti čakaš na Žalarja."

Andrej je porinil krožnik od sebe.

"Ne čakam nanj. Ni mostu, ki bi naju zvezal, toda njegovo besedo bi rada slišala. Opuščanje ali obsodbo, to mi je vseeno. Potlej bi se moja pot očistila."

"Nima pravice, da te obsoja. In kaj je tebi njegovo opuščanje? Ni on sodnik."

V Andreju se je dvignilo kakor ljubosumnje. Zrasel je plamen in se spet koj znižal.

"Človek je kakor jaz."

"Vendar sem ga umazala. Eden izmed tisočih je s križevga pota. Vseh ne morem prositi. Po njem bom od vseh obsojena ali od vseh oproščena. Če si pljunil v križ na Viču, je tvoj pljunek umazal tudi onega v Šiški, v Dravljah, v Šentvidu, vse križe, ki stoje na slovenski zemlji, na vseh križpotih, v vseh grapah in na vseh poljih. Se ti ne zdi tako?"

Andrej mežika kakor da ima solze v očeh.

"To je povsem nekaj drugega, Silva."

"Greh ima svoj obraz, naj bo tak ali tak. Človek, ki sredi umirajočih igra harmoniko, je vreden smrti. Jaz sem grešila nad živimi in nad mrtvimi, tudi nad Žalarjem."

Tiho je izrekla zadnje besede, kot da jih ne bi smela.

"Ljubezen ne more grešiti. V mojih očeh si čista."

Andrej vrti žličko v skodelici.

"Takrat Blaža nisem ljubila več. Ljubila sem Žalarja. Zato je moj greh velik. Ljubezen sem izdala v spočetju."

Silvine besede so kakor ostro nabrušen nož. Andrej čuti, da se upanje v njem maje, da pada, razsuta je stavba, zgrajena v neprespanih nočeh.

"Tega nisem vedel, Silva. Mislim sem, da si Blaža ljubila."

Potlej dolgo molčita.

"Nisem te hotela žaliti, Andrej. Dober si mi bil, edini v moji samoti. Ne bodi hud. Počakaj, da se Žalar vrne."

Andrejeve roke so mirne.

"Silva, ljubezni ne moreš pričakovati, če veš, da ti ne prihaja nasproti. Žalar je močnejši od mene."

Luč svetlo gori na mizi.

"Morda se nikoli ne vrne."

Silvin glas se trese. Toda veselo upanje je v njem. Ne more ga skriti.

Potlej se mora Andrej posloviti. Pozno je. Voščita si praznike.

"Silva, kakor da teh besedi nisem izrekel. Izgovorjene so bile sicer, toda izvenele so. Ne iščiva več odmevov."

Ni mu mogla odgovoriti. Težko ji je bilo v srcu.

"Mogoče, Andrej, da bom nekoč mogla reči drugače. Danes res nisem mogla."

Ko je zaprl vežna vrata, je zaklenila duri in sedla nazaj k mizi.

Mislila je na Žalarja in na njegov božič. Potlej so oči našle Marijino sliko.

Ni mostu, ni mostu.

V Žalarju je spočeta kletev rodu, v njem pojo fantje, ki jih ni več, vekajo navčki, ki takrat niso smeli vekati.

Med njo in Viktorjem je Marija in kri, Rab, Gonars, Renicidi, ljudje z oteklimi udi in z jetičnim pljunkom.

Moj Bog!

Njen greh gazi kri v Gramozni jami, preklet je od mater in žen, od nevest in otrok, rojenih in še nerojenih.

Ustrašila se je in legla. Z rjuho je pokrila oči. Zaspala pa ni mogla.

Odleglo je obema. Napetost je popustila. Vedela sta, da sta se iskala, a ne našla. Še je bila pot, toda Andrej je vedel, da jo čuva Žalar. Če se ne vrne, bo prosta. Mogoče tudi, če se vrne. Vendar na poslednje ni veroval.

Silvi je dobro delo, da je mogla reči odkrito besedo. Težko

ji je ob Jerovškovi skrbi. Zdjaj ve, kako je. Upanja mu ni podprla, a tudi podrla ne dokončno. Naj čas prinese, kar prinese mora, sam, ne da bi ga silil.

Andreju se je žalost odprla šele na stanovanju. Puščoba še nikdar ni tako dihnila vanj kot ta večer, ko je prišel od Silve. Ni imel obstanke. V posteljo se

mu ni dalo. Skušal je brati. Samo eno stran je preletel z očmi, pa so se mu zmedle črke.

Napravljen je legel na posteljo. Na vse je bil pripravljen, vendar so ga Silvine besede zadelo bolj, kot je mislil. Marsikdaj se mu je utrnila misel, kako bi lahko bilo. Mimo je vse.

Na sam sveti večer ne more

biti dobre volje. Na zunaj se ni nič zgodilo. Prav tako bo lahko prišel k Silvi, šel z njo na sprehod in vendarle je življenje napravilo velik ovinek. Pot nazaj je še vidna. Samo nazaj. Veliko lepih trenutkov je bilo, tudi sanj ni manjkalo, ko se je Silva odtrgala od Blaža. Veliko je bilo noči, ko od nikoder ni bilo

spanca, v srcu pa nemir, da ni vedel, kam z njim. Ze takrat se je bal Žalarja, toda premalo je računal nanj. Sedaj je segel v njegovo življenje. Brez besede, brez pisma, samo s svojim imenom in naredil križ čez vse sanje in čez vse upanje.

Zalar!

(Dalje prihodnjič.)

1907

1961

Naznanilo in Zahvala

Z nepopisno žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zavodno zapustila naša ljubljena in nepozabljena soproga, dobra, skrbna mama, stara mama, tašča in sestra

JENNIE TOMSIC

gostilničarka in posestnica na 4017 St. Clair Ave.

Naša draga pokojnica je umrla dne 17. januarja 1961. Pogreb se je vršil dne 20. januarja 1961 iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Kalvarija.

Blaga pokojnica je bila rojena 29. januarja 1907 v Baču, Jugoslavija, od koder je prišla v Ameriko leta 1928. Bila je članica društev Sv. Helene št. 193 KSKJ in št. 53 SNPJ.

Tem potom izrekamo prisrčno zahvalo preč. g. monsignorju Mlechu od hrvaške cerkve sv. Pavla na E. 40 cesti za opravljeno pogrebno sv. mašo in za spremstvo na pokopališče. Prav tako iskrena hvala preč. gg. duhovnikom, ki sta asistiral pri sveti maši.

Prisrčna hvala nosilcem krste naše drage pokojnice: Mr. Anton Kastelic, Mr. Anton Mulec, Mr. August Pintaric, Mr. Frank Longar, Mr. Frank Culovic, Mr. John Popic.

Najlepšo in vdano zahvalo izrekamo vsem ki so poklonili krasne vence cvetja in vsem, ki so darovali za svete maše. Njih imena so sledeča:

Mr. in Mrs. Anton Mulec, Mr. Robert Strukelj, Mr. in Mrs. Frank Longar, Mr. in Mrs. Ely Karlovic, Mr. in Mrs. Bruno Sommerfeld, Mr. in Mrs. Rudy Kozan, Mr. in Mrs. F. Senkovic, Mr. in Mrs. Arthur Sneiderger, Mr. in Mrs. Luke Sittlinger, Mrs. Jones, Mr. in Mrs. Richard Longar, Mrs. Louise Cebular, Mr. Peter Bukovec, Mr. in Mrs. Jack Skulich Mr. in Mrs. Blahovec, Mr. John Novak, Mr. Romano Bekic, Mr. in Mrs. S. Marold, Mr. in Mrs. Frank Podlogar Mrs. Alex Florjancic, Mr. in Mrs. Skocaj, Mr. in Mrs. Tusek, Mrs. Josephine Kosic, Mr. in Mrs. Frank Pierce, Mr. in Mrs. Frank Glazar Mr. in Mrs. Albert Yankora, Mr. in Mrs. Anton Kastelic, Mr. Raymond Kastelic, Bertosa Family.

Mr. in Mrs. John Ludvig, Mr. in Mrs. Vrh, Mr. in Mrs. Stabal, Mr. in Mrs. Frank Cazin, Mr. in Mrs. Milan Ulyan, Mr. in Mrs. V. Tomsic — Cortland, Ohio, Mr. in Mrs. John Fatur, Jr., Mr. in Mrs. Wm. Strukelj — LaMesa, California, Mr. in Mrs. Mike Munaretto, Mr. in Mrs. John Sorz, John Kovacic — Councilman, Mr. in Mrs. Jos. Plavec, Mr. in Mrs. J. Paciorek, Mr. in Mrs. Wm. Arch, M. Dragar, Mrs. Mary Baraga, Mr. Al Lunardi, Mr. Lou Primozic, Mr. in Mrs. Philip Zele, Mr. in Mrs. John Germovsek, Mr. in Mrs. August Pintarich, Mr. in Mrs. Victor Kovach, Mr. in Mrs. James Macerol, Mr. in Mrs. Rudy Zalatel, Mr. in Mrs. Paulin, Smrekar Family, Mr. in Mrs. John Pike, Mr. in Mrs. Frank Starrin, Mr. in Mrs. Rudy Stanisha.

Mrs. Albina Buchagen, Mr. in Mrs. John Fatur, Sr., Mr. in Mrs. Edward Skodlar, Mr. in Mrs. Jos. Puleo Mr. in Mrs. Victor Kovacs, Mr. in Mrs. A. Mazecko, Mr. Frank Culovic, Mr. in Mrs. Wm. Slabe, Mr. in Mrs. Ostroska, Mrs. Bertha Bokar, Mr. in Mrs. Frank Chesnik, Jr., Mr. Wm. Kustis, Nada Zagar, Adolph Cern, Mr. John Copic, Sr., Mr. in Mrs. Edward Ludvig — Toronto, Can., Mr. in Mrs. Thomas Scheid, M. Pawlickosky, Mr. in Mrs. John Sustersic, Mr. in Mrs. Hribar, Mr. in Mrs. John Cimperman, Mr. in Mrs. Stanley Gorshe, M M & R Bar, Drenik Distributing, Mrs. Ignac Tomsic — Strabane, Penna., Frank Zadel, Josephine Urankar, Mr. in Mrs. Frank Zalar, Mr. in Mrs. Frank Vesel.

Mr. in Mrs. Matt Aquista, Mr. in Mrs. Spindlar, Mr. in Mrs. Lindo Tomsic, Mr. in Mrs. Boruzewski, Mr. Ben Borow, Mr. in Mrs. Donald Mulec, Mrs. Anna Tomsic, Croatian Club

A Ti, naša ljubljena soproga, mama in stara mama, počivaj v miru, dokler se ne snidemo. Žalostni smo, ker je tako zgodaj prenehalo biti Tvoje zlato srce. Bila si nam tako dobra in Bog naj Te poplača za vso Tvojo dobroto, ljubezen in skrb, Vedno se Te bomo spominjali z ljubeznijo, hvaležnostjo in spoštovanjem.

Truplo Tvoje zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš. Tvoje srce več ne bije, več med nami ne živiš.

Nam pa žalost srca trga, solze lijejo z oči. Dom je prazen in otožen, ker Te več med nami ni.

Zalujoči ostali:

ADOLPH TOMSIC, soproga
ADOLPH J. TOMSIC, sin

JENNIE D'ERCOLE, hčerka

MILDRED KOVACH, hčerka

MARY ANN TOMSIC, snaha
DONALD T. KOVACH, zet

vnuki in vnukinje: NORMAN, JENNIFER, JANICE D'ERCOLE, LYNN MARIE,

VICTORIA, CHRISTINE KOVACH

MARY URBANCIC, Euclid, Ohio, sestra

FRANCES KEŠ, Bač, Jugoslavija, sestra

JOSEPH LUDVIG, Buenos Aires, Argentina, brat

tri svakinje v Baču, Jugoslavija

dve svakinji v Buenos Airesu, Argentina

ter OSTALO SORODSTVO

Cleveland, Ohio, 5. aprila 1961.